

Dosarul nr. 3r-114/20

Instanța de fond: Judecătoria Comrat, sediul Central – V. Hudoba

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenshii

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Guvernatorul Găgăuziei, reprezentat de
Valentina Deli,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare
a Găgăuziei și Guvernatorului Găgăuziei, intervenient accesoriu Ministerul
Educației, Culturii și Cercetării cu privire la anularea unor prevederi din legea locală
a UTA Găgăuzia cu privire la învățământ,

împotriva încheierii din data de 05 martie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin
care s-a respins ca neîntemeiată cererea Guvernatorului Găgăuziei cu privire la
atragera în proces a Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei în calitate de terț,
constată:

La 21 iulie 2016 Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere
de chemare în judecată împotriva Adunării Populare a Găgăuziei și Guvernatorului
Găgăuziei, intervenient accesoriu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, prin
care a solicitat anularea unor prevederi din legea locală a UTA Găgăuzia cu privire
la învățământ.

Prin încheierea din 01 aprilie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cauza
a fost strămutată la Curtea de Apel Comrat pentru examinare conform competenței.

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din data de 11 decembrie 2019 a
strămutat cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
depusă de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării
Populare a Găgăuziei și Guvernatorului Găgăuziei, intervenient accesoriu Ministerul
Educației, Culturii și Cercetării cu privire la contestarea actului administrativ, pentru
examinare la Curtea de Apel Cahul.

La 04 martie 2020 Guvernatorul Găgăuziei a depus cerere, prin care a solicitat
atragera în calitate de terț în proces a Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei.

În cadrul ședinței de judecată din data de 05 martie 2020 instanța de judecată a
pus în discuție chestiunea cu privire la atragera în proces în calitate de terț a
Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

Prin încheierea din data de 05 martie 2020 a Curții de Apel Cahul s-au respins ca neîntemeiate cererile privind atragerea în proces în calitate de terț a Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei și a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

La 23 martie 2020 Guvernatorul Găgăuziei a depus recurs împotriva încheierii din data de 05 martie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin care a solicitat casarea acesteia în partea respingerii cererii cu privire la atragerea în proces în calitate de terț a Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei, cu emiterea unei noi hotărâri privind atragerea în proces în calitate de terț a Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei.

În motivarea recursului Guvernatorul Găgăuziei a indicat că argumentele Curții de Apel Cahul sunt nefondate, deoarece în conformitate cu legea UTA Găgăuzia cu privire la Comitetul Executiv al Găgăuziei, Direcția Generală de Învățământ a Găgăuziei este o subdiviziune a Comitetului Executiv al Găgăuziei, care asigură menținerea și dezvoltarea limbilor găgăuză, moldovenească, rusă, recunoaște și protejează dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și funcționarea altor limbi vorbite pe teritoriul Găgăuziei.

A mai menționat că Direcția generală educație este dezvoltatorul Legii UTA Găgăuzia cu privire la educație. Astfel, drepturile instituției menționate sunt încălcate.

În opinia recurentului prin încheierea emisă Curtea de Apel Cahul a încălcat prevederile art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 43 din Codul administrativ, nefiind respectat principiul contradictorialității și al egalității în drepturi procedurale a participanților la proces. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și a dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Instanța de judecată, care examinează dosarul, păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condițiile necesare pentru realizarea de către participanți a procesului drepturilor sale și examinarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale de apărare a unei poziții pentru circumstanțe de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat încheierea contestată la 05 martie 2020, notificată Guvernatorului Găgăuziei la 13 martie 2020. (f.d. 17, vol.II)

Recursul depus la data de 23 martie 2020, este depus în termen.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că pe rolul Curții de Apel Cahul se află cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare a Găgăuziei și Guvernatorului Găgăuziei, intervenient accesoriu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării privind anularea unor prevederi din legea locală a UTA Găgăuzia cu privire la învățământ.

Guvernatorul Găgăuziei a depus cerere prin care a solicitat atragerea în calitate de terț în proces a Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei, motivând că această direcție a fost autorul legii locale contestate.

Prin încheierea din data de 05 martie 2020 a Curții de Apel Cahul s-a respins ca neîntemeiată cererea Guvernatorului Găgăuziei privind atragerea în proces în calitate de terț a Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei.

În conformitate cu prevederile art. 205, alin. (1) și (2) din Codul administrativ la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Dacă un terț participă la raportul juridic litigios în așa fel încât hotărârea instanței de judecată ar interveni direct în drepturile lui, atunci această persoană terță trebuie atrasă în proces. Această prevedere se aplică, în special, când:

a) o persoană contestă actul administrativ individual favorabil eliberat unui terț sau cere constatarea nulității acestuia;

b) o persoană contestă un act administrativ individual defavorabil emis la cererea unui terț sau cere constatarea nulității acestuia;

c) o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual defavorabil pentru un terț;

d) o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea și favorizarea poate fi acordată numai o singură dată sau doar pentru un număr limitat de persoane.

Guvernatorul Găgăuziei, solicitând atragerea în proces a Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei, a menționat că Direcția Generală de Învățământ a Găgăuziei a fost autorul legii locale a UTA Găgăuzia cu privire la învățământ, legalitatea unor prevederi din această lege se contestă în prezentul litigiu, iar emiterea unei hotărâri poate afecta drepturile sau obligațiile Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei

Instanța de recurs concluzionează ca fiind corectă concluzia Curții de Apel Cahul cu privire la respingerea cererii, deoarece Guvernatorul Găgăuziei, nu a

prezentat argumente plauzibile, care ar indica la lezarea drepturilor Direcției Generale de Învățământ a Găgăuziei în prezenta cauză de contencios administrativ.

La caz, obiectul litigiului reprezintă constatarea nulității unor prevederi din actul normativ ce vizează un număr nelimitat de persoane, iar din conținutul art. 205 din Codul administrativ rezultă că pot fi atrase în proces doar persoanele ale căror drepturi sunt afectate de litigiul dedus judecării și se aplică doar în cazurile de contestate a unui act administrativ individual favorabil sau defavorabil.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs învederează că obiecțiile recurentului, referitoare la scopul cererii de atragere în proces, nu se încadrează în limitele prevederilor art. 205 din Codul administrativ.

Instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6§1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Guvernatorul Găgăuziei.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Guvernatorul Găgăuziei, reprezentat de Valentina Deli.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh